

Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин
Центр студій Європейського Союзу

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної
онлайн-конференції (м. Луцьк, 25 вересня 2025 р.)

Co-funded by the
European Union

Електронне видання на CD-ROM

Луцьк
Вежа-Друк
2025

УДК 327.39(477:4)

А 43

Рекомендовано до друку вченою радою
факультету міжнародних відносин
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 2 від 25.09.2025 р.)

Рецензенти: **Чужиков В. І.** – доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;
Лютак О. М. – доктор економічних наук, професор, проректорка з науково-педагогічної роботи та досліджень Луцького національного технічного університету.

Актуальні проблеми європейської інтеграції України : матеріали
А 43 Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (м. Луцьк, 25 вересня 2025 р.) / за ред. А. О. Бояра ; Волинський національний університет імені Лесі Українки, Факультет міжнародних відносин, Кафедра міжнародних економічних відносин, Центр студій Європейського Союзу. – Луцьк : Вежа-Друк, 2025. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Об'єм даних 2,55 Мб.

ISBN 978-966-940-623-1

У збірнику матеріалів конференції висвітлюються актуальні проблеми європейської інтеграції України, які були розглянуті на Міжнародній науково-практичній онлайн-конференції у м. Луцьку 25 вересня 2025 р., проведеної в межах проєкту «Центр досконалості Жана Моне «Волинський центр європейських студій: зелене та безпечне сусідство»» програми Європейського Союзу Еразмус+ ((№ 101085647 – VCES – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH). Розглядаються теоретико-методологічні проблеми європейської інтеграції, секторальні та горизонтальні політики ЄС, досягнення та новітні виклики європейської інтеграції України, особливості розвитку інституцій та права ЄС тощо.

Збірка розрахована на широке коло фахівців із міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіоналістики, спеціалістів, котрі працюють у структурних підрозділах органів державної влади й управління, істориків, політологів, економістів, студентів і викладачів, а також усіх, хто цікавиться проблемами європейської інтеграції України.

УДК 327-044.247:339.92(082)

ISBN 978-966-940-623-1

© Волинський національний університет
імені Лесі Українки, 2025
© Колектив авторів, 2025

ЗМІСТ

Chuzhykov Viktor, Olena Tsyrukun Mazur Nataliya, Oksana Kuszniir, Kateryna Misiuk Nekhaienko Oksana, Lytovchenko Artem Байло Олена	Convergence of Economic Models of Ukraine and the EU in the Context of Its Enlargement Instrumenty krajowe polityki wdrażania gospodarki o obiegu zamkniętym w UE	7 8
Балак Ілона Бондар-Підгурська Оксана, Гусак Юрій, Бакланов Станіслав, Курзанцев Дмитро Бояр Андрій	The Value Gap Between Ukraine and the European Union as One of the Sources of Euroscepticism Відновлювана енергетика як чинник енергетичної безпеки України Особливості політики згуртування ЄС в Іспанії Європейський інтеграційний вимір інноваційного промислового розвитку України	11 13 15
Бугіль Світлана	Студії ЄС у ВНУ імені Лесі Українки: проєкт No 101085647 – vces – Erasmus-jmo-2022-HEI- TCH-RSCH Сприяння транскордонній співпраці України та Європи в галузі туризму шляхом формування регіональних туристичних кластерів	17 20 22
Вітовщик Тетяна	Гармонізація податкової політики України з європейськими стандартами	25
Глебова Алла, Максименко Сергій	Імплементация європейських стандартів комплаєнсу в проєктному менеджменті України: виклики та перспективи	28
Гоманюк Олександр	Концепція відкритого співробітництва в цифровому вимірі ЄС	30
Гончарова Ольга	Європейські підходи до збереження та популяризації культурної спадщини в умовах війни та український досвід їх імплементації	32
Гончарова Ольга	Досвід подолання тоталітарного минулого в країнах Центрально-Східної Європи: уроки для України	34
Гороть Алла	Гене́за формування нормативного регулювання транскордонного співробітництва України й Республіки Польща в ХХ ст.	37
Гречанинов Федір	Фінансова архітектура пенсійного фонду України: виклики та тенденції	40
Делія Оксана, Делія Микола Дяденко Михайло	ІКТ у структурах відкритого врядування як оперативний підхід політики ЄС Сучасні тенденції розвитку інституту саморегулювання господарської та професійної діяльності в Україні в контексті європейської інтеграції	42 44
Єлова Тетяна	Польща як стратегічний адвокат України в Європейському Союзі	46
Ємельянов Олександр,	Головні напрями розроблення механізмів подолання	

Юрків Руслан	перешкод на шляху до впровадження в Україні стандартів ЄС з енергоефективності	48
Yermolaieva Viktoria	EU Offshores in International Financial Flows	50
Єсімов Сергій	Правове регулювання цифрової інфраструктури в Європейському Союзі	52
Живко Зінаїда, Живко Михайло, Шегинська Анастасія Зелінська Олена	Специфіка європейського виміру проєктного менеджменту в Україні: виклики та прогнози	54
Кицюк Ірина	Окремі аспекти митно-тарифного регулювання ЄС: досвід для України на шляху до інтеграції	57
Козак Алла	Корпоративна соціальна відповідальність в Європейському Союзі: сучасні виклики та стратегічні орієнтири	59
Конончук Ірина	Міжкультурна комунікативна компетенція у сфері міжнародних відносин	61
Корнелюк Ольга	Правовий статус європейської прокуратури	63
Крухлій Олена	Розвиток циркулярної економіки як чинник наближення України до стандартів Європейського зеленого курсу	65
Кулик Сергій	The Role of Ukrainian Language in European Union Language Policy	68
Кухарик Вікторія	Досвід запровадження Fan ID в країнах світу	70
Лугова Марина	Детермінанти цифрової економічної дипломатії Європейського Союзу	74
Мазур Юлія	Управління проєктами як інструмент європейської інтеграції	76
Мельник Тарас	Вплив зовнішньоекономічної політики ЄС на торгівлю й інвестиції України	78
Науменко Наталія	Експортний потенціал України в деревообробній галузі у контексті європейської інтеграції	81
Науменко Наталія, Парфенюк Ірина	Геополітичні та логістичні наслідки закриття польсько-білоруського кордону для ініціативи «один пояс – один шлях»	83
Науменко Наталія, Себій Назар Панас Вікторія	Масштаби, структура та соціально-економічні наслідки трудової міграції українців до ЄС у 2022–2025 роках	87
Паскаль Олена	Вплив війни та процесу відновлення України на торговельно-економічні відносини з ЄС	89
Паскаль Аліна	Бренди країн ЄС: досвід для України	92
Романюк Наталія	Європейські підходи до підготовки соціальних працівників у контексті реалізації Eu Youth Strategy	94
Савчук Іван	Спортивно-ігрові практики як інструмент соціальної адаптації українських дітей зі статусом тимчасового захисту в Данії: досвід міжкультурної інтеграції	97
Семеновська Лариса, Делія Роман	Особливості торговельно-економічних відносин України та ЄС в умовах війни (2022–2025 рр.)	100
	Вплив широкомасштабних бойових дій на експорт зерна з України: значення країн-членів ЄС	104
	Індивідуалізація навчання як дидактичний пріоритет європейської інтеграції України	105

Скороход Ірина	Адаптація України до вимог Європейського зеленого курсу	108
Скотний Павло, Пелешак Олег Соляр Вікторія	Система санаційних процедур Європейського Союзу як гарантія сталого економічного розвитку	110
Токарева Дар'я	Ключові аспекти реформування інституційної складової інновацій в Україні у площині європейської інтеграції	112
Трофимук Іван	Резилієнтність: теоретичні засади, методи розвитку та практичне значення в умовах сучасних викликів	115
Усик Лілія	Залучення іноземного капіталу в Україну: стратегічні орієнтири в умовах євроінтеграції	117
Федірко Олександр	Освітнє співробітництво в контексті відносин Україна–ЄС: обміни досвідом та перспективи відновлення шкіл після війни	119
Федонюк Роман	Трансформація торгівлі між Україною та ЄС в умовах військової агресії	119
Федонюк Сергій	Космічна діяльність в ЄС: ініціатива щодо регулювання	122
Фоміна Олена, Тишко Олександр	Європейська інтеграція й VUCA-адаптація	125
Хлистік Мирослава	Цифрова зрілість як детермінанта економічного зростання	127
Ходзицька Валентина	Медіація: вітчизняний та європейський досвід	129
Ходзицька Валентина	Зростання значення кліматичних аспектів для обліку за МСФЗ	131
Ходзицька Валентина	ESG-ризики: звітування зі сталого розвитку	133
Чернікова Інна	Практики Європейського Союзу у сфері охорони пам'яток історії та культури: перспективи застосування в Україні	135
Cherniak Oksana	The European Union Language Policy: Between Unity and Diversity	135
Чорномор Софія, Жибер Тетяна Южека Роман	Базова соціальна допомога в контексті вимог євроінтеграції	138
Ямпольська Лариса	Суд Європейського Союзу й Європейський суд з прав людини: різне бачення свободи релігії в європейському праві	141
	Регіональний вимір європейської інтеграції: політика ЄЕС/ЄС і Велика Британія (70-ті – 90-ті рр. XX ст.)	143

Список використаних джерел:

1. EU Space Act. URL: https://defence-industry-space.ec.europa.eu/eu-space-act_en
2. EU Space Act. URL: <https://www.technologysleage.com/2025/06/eu-space-act/>
3. EU Space Act. Updates <https://www.european-space-act.com/>
4. Proposals for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the safety, resilience and sustainability of space activities in the Union. URL: https://defence-industry-space.ec.europa.eu/document/download/0adeee10-af7a-4ac1-aa47-6a5e90cbe288_en?filename=Proposal-for-a-Regulation.pdf
5. Finan Seán, Maynard Paul. The European Commission announces a proposal for the first EU Space Act. URL: <https://www.globalpolicywatch.com/2025/07/the-european-commission-announces-a-proposal-for-the-first-eu-space-act/>

Федонюк Сергій – канд. геогр. наук,
доцент кафедри міжнародних
відносин, Волинський національний
університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ Й VUCA-АДАПТАЦІЯ

Розглянуто специфіку адаптації ЄС до викликів нестабільності відповідно до концепції світу VUCA за [1].

Європейська інтеграція дедалі чіткіше постає як система управління волатильністю, невизначеністю, складністю та неоднозначністю. У відповідь на мінливість подій ЄС переходить від тривалих бюрократичних циклів до режиму коротких ітерацій: завчасно сформовані сценарії дій, попередньо узгоджені «пакети рішень», прискорені процедури координації між інституціями та державами-членами. У такому аспекті вирішальними стають раннє виявлення сигналів, швидка верифікація, синхронізовані повідомлення та вбудовані механізми корекції курсу без політичних витрат для учасників.

Невизначеність долається поєднанням стратегічної автономії з «керованою багатозначністю» у комунікаціях: ключові наративи окреслюють рамки й «червоні лінії», водночас залишаючи простір для маневру різними національними позиціями, що підсилюється гнучкою архітектурою рішень у політиках, де опції взаємозамінні, а інструменти – взаємодоповнювані.

Складність багаторівневих криз адресовано через мультистейкхолдерну взаємодію. У практичному вимірі це означає включення урядових структур, регуляторів, академічних центрів, медіа, фактчекінгових спільнот та технологічних платформ у спільні цикли моніторингу, аналізу та реагування. Дані циркулюють між рівнями «влада – платформи – громадянське суспільство – ринки», а рішення приймаються на перетині правових, технологічних і соціальних обмежень. Неоднозначність інформаційного простору зменшується завдяки інтегрованій стратегічній комунікації: єдині рамки повідомлень, стандартизовані процедури верифікації контенту, швидка локалізація меседжів під аудиторії та розгортання мереж партнерів для підсилення довіри. Головним ресурсом стає прозорість, адже чим ясніші підстави рішень і зрозуміліші механізми їх реалізації, тим нижча вразливість до дезінформації та маніпуляцій.

Кейс війни проти України прискорив зсув від вертикальних ієрархій до мережевої «співтворчості безпеки», де вирішальними є швидкість обміну даними, інтероперабельність систем і готовність до колективної мобілізації.

На цьому тлі ЄС вибудовує багатовекторну траєкторію VUCA-адаптації, поєднуючи інституційну еволюцію з технологічним і суспільним оновленням. На рівні

управління це означає перехід від лінійних політичних циклів до моделі «постійної готовності»: попередньо узгоджені сценарії між інституціями, скорочені вікна прийняття рішень, правові «пісочниці» для швидкого тестування інструментів і механізми зворотного зв'язку, що дають змогу коригувати курс без втрати легітимності.

У безпековому вимірі пріоритетами стають інтероперабельність, захист критичної інфраструктури та здатність до швидкого розгортання, від кіберстійкості й протидії гібридним операціям до укріплення військово-промислової бази, логістики й спільних спроможностей. Енергетична адаптація ґрунтується на диверсифікації джерел, розбудові гнучких ринків і масштабуванні відновлюваної генерації, що знижує волатильність і вартість ризику для промисловості та домогосподарств. У промисловій політиці центр тяжіння зміщується до стратегічних ланцюгів постачання (критична сировина, мікроелектроніка, боєприпаси), створюються «захисні контури» для ключових технологій і стимулюється спільний попит, аби зменшити фрагментацію й прискорити інноваційні цикли.

Цифрово-інформаційний трек передбачає інтеграцію аналітики даних у вироблення політик, етичну рамку для ШІ, узгодження стандартів верифікації контенту та прозорість алгоритмічних систем, що впливають на суспільні процеси.

Комунікаційно ЄС переходить від реактивного спростування до проактивної «архітектури довіри»: синхронізовані наративи, локалізація повідомлень під регіональні реалії, партнерства з медіа, науковими інституціями та платформами для швидкої валідації фактів і зменшення «інформаційної тіні». Політика розширення адаптується до невизначеності через проміжні етапи інтеграції, «маяки» реформ і фінансово-інституційні інструменти, що підтримують спроможності країн-кандидатів і знижують політичні транзакційні витрати для Союзу. Соціальна стійкість забезпечується поєднанням адресної підтримки вразливих груп, інвестицій у навички (перекваліфікація для зеленого й цифрового переходів) та участю громад у співтворенні рішень, що підсилює легітимність і зменшує протестний потенціал у періоди трансформацій.

Горизонтально всі напрями з'єднані «операційною матрицею» VUCA: раннє попередження (сенсори ризиків і спільні бази даних), опційність (модульні інструменти політики, які можна швидко комбінувати), мережевість (партнерства «уряд – наука – ринок – громадянське суспільство»), прозорість (відкриті обґрунтування рішень й аудит ефектів) та навчання на подіях (постійні after-action reviews і докоригування нормативних рамок). Така конфігурація дає змогу ЄС знижувати волатильність через швидкість і координацію, керувати невизначеністю завдяки сценарному плануванню й стратегічній автономії, долати складність через мультистейкхолдерні механізми та скорочувати неоднозначність завдяки інтегрованій стратегічній комунікації. У сумі це формує масштабовану операційну логіку для середовища, де кризи є не винятком, а постійним контекстом розвитку.

У підсумку формується масштабована операційна логіка: раннє попередження й короткі цикли ухвалення рішень; модульні інструменти політики, які легко комбінуються; мережеві партнерства, що забезпечують стійкість і легітимність; інтегровані стратегічні комунікації як інструмент забезпечення єдності. Вона придатна для подальшого розширення Союзу та здатна утримувати баланс між швидкістю, правовою передбачуваністю й демократичною відповідальністю – саме те, що потрібно Європі в умовах постійних турбулентностей VUCA-середовища.

Список використаних джерел

1. Федонюк С. Архітектура нестабільності: колаборативна комунікація у VUCA-світі міжнародної політики. Луцьк : Вежа-Друк, 2025. 516 с.